

Warszawa - Śródmieście

Alejami od Pięknej do Agrykoli

8/W/18

Długość: 2 km
Liczba PK: 21

Na planie fragmentu Alej Ujazdowskich zaznaczono różne miejsca będące punktami kontrolnymi (PK). Potwierdzenie przebycia trasy polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zadane do PK. Dodatkowo do niektórych PK w Parku Ujazdowskim należy dopasować zdjęcia. Odpowiedzi należy dostarczyć do organizatora.

Pierwsze wzmianki o ulicy prowadzącej do Ujazdowa (Jazdowa) pochodzą z 1659. W latach 1724–1731 z polecenia króla Augusta II wytyczona została tzw. Droga Kalwaryjska prowadząca od dzisiejszego placu Trzech Krzyży do Grobu Chrystusa niedaleko Zamku Ujazdowskiego. Wzdłuż drogi krzyżowej wzniesiono 28 murowanych kaplic. Droga miała długość ok. 2 km i szerokość 14 metrów. W drugiej połowie XVIII w. wykonane z nietrwałych materiałów kaplice uległy zniszczeniu, a Droga Kalwaryjska przekształciła się w Aleje Ujazdowskie. W 1827 r. powstała Dolina Szwajcarska, szybko stając się popularnym miejscem spotkań i imprez masowych. W 1857 r. przy ulicy zainstalowano pierwsze latarnie gazowe, jednak wskutek niewłaściwego ułożenia rur ułatwiający się gaz doprowadził do zniszczenia drzew rosnących przy ulicy. W 1863 r. rury gazowe ułożono pośrodku ulicy i zabroniono ich układania w pobliżu drzew. W latach 1893–1896 po wschodniej stronie ulicy, pomiędzy ul. Piękną i placem Na Rozdrożu, urządzono Park Ujazdowski. Drugą połowę XIX w. to początek zabudowy willowej i pałacowej w Alejach – powstały wówczas liczne siedziby arystokracji i przemysłowców. Po I wojnie światowej przy ulicy znalazło swoją siedzibę wiele poselstw i ambasad. W 1881 r. poprowadzono Alejami linię tramwaju konnego, a w 1908 – tramwaju elektrycznego. Cechą charakterystyczną Alej Ujazdowskich był nietypowy dla Warszawy sposób ułożenia torowiska. Pomimo szerokości jezdni wynoszącej 14 metrów na całej długości Alej ułożono je nie pośrodku jezdni, ale przy chodnikach. 5 X 1939 r. Adolf Hitler przyjął w Alejach Ujazdowskich defiladę zwycięstwa oddziałów niemieckich. Trybunę honorową dla kanclerza III Rzeszy ustawiono na wysokości wylotu ulicy Chopina. Była to jedyna wizyta Adolfa Hitlera w okupowanej Warszawie. W czasie okupacji ulica znalazła się w obrębie dzielnicy niemieckiej. Dwukrotnie zmieniano jej nazwę. W maju 1940 r. Aleje zostały przemianowane na Lindenallee (aleję Lipową), a 6 X 1940 na Siegestrasse (ulicę Zwycięstwa). Niektóre budynki znajdujące się w Alejach Ujazdowskich zostały zajęte przez niemiecką administrację. Zabudowa ulicy uległa poważnym zniszczeniom w czasie powstania warszawskiego. Po 1945 r. zachowała jednak swój charakter szerokiej, zadrzewionej ulicy z pałacami i wysokimi kamienicami. Jeden z zachowanych budynków został jednak zburzony pod budowę Ambasady Stanów Zjednoczonych. W marcu 1945 ulicę na odcinku między placem Trzech Krzyży a Placem Na Rozdrożu przemianowano na Al. Marszałka Józefa Stalina. Dawną nazwę przywrócono w 1956 r. W związku z budową w latach 1971–1974 Trasy Łazienkowskiej pod ulicą przebito tunel o długości 46 metrów.

Legenda
P pomnik
X inny obiekt

Aktualność: sierpień 2018 r.

Opracowanie trasy: Małgorzata Wojtatowicz
Opracowanie graficzne: Barbara Szymt

Źródło mapy: Autorzy OpenStreetMap

Źródło: wikipedia.org

Wersja: 1.0.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (8/W/18)

PK	Opis krajoznawczy	Pytania
1	<i>W tym miejscu oddział specjalny Kedywu przeprowadził akcję Kutschera.</i>	Kiedy akcja miała miejsce? Która szkoła opiekuje się tym miejscem?
2	<i>Pomnik Stefana Roweckiego – Grota - Komendanta Głównego Związku Walki Zbrojnej od czerwca 1940 r. do lutego 1942 r., zastępcy Komendanta Głównego ZWZ w czerwcu 1940 roku, dowódcy Armii Krajowej (dowódca Sił Zbrojnych w Kraju) od 14 lutego 1942 do 30 czerwca 1943 r. – do chwili aresztowania przez gestapo. Osadzony w połowie lipca 1943 w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen, jako więzień honorowy, na wieść o wybuchu powstania warszawskiego zamordowany w pierwszych dniach sierpnia 1944 r.</i>	Ile reflektorów wbudowanych w bruk oświetla pomnik?
3	<i>„Sprawiedliwi wśród narodów świata”- najwyższe izraelskie odznaczenie cywilne nadawane nie -Żydom, przyznawane przez Instytut Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Jad Waszem w Jerozolimie. Na medalu widnieje pochodzący z Talmudu napis „Kto ratuje jedno życie – ratuje cały świat”. Medal nadawany jest osobom i rodzinom, które z narażeniem własnego życia ratowały Żydów z Holocaustu podczas II wojny światowej. Odznaczenie otrzymało 26 513 osób (do 2017 r.), w tym 6706 Polaków.</i>	Kto to jest?
4	<i>Dolina Szwajcarska – warszawski ogród wypoczynkowo-rozrywkowy powstały w 1786 r., istniejący do powstania warszawskiego. Dla publiczności ogród otworzono w 1827 r. Były tu liczne pawilony kawiarniane w stylu „architektury szwajcarskiej” (stąd prawdopodobnie nazwa Dolina Szwajcarska). Ogród zajmował obszar od ulicy Pięknej do Alei Róż po przebitą w XIX w. ulicę Fryderyka Chopina. Po II wojnie światowej ocalał jedynie fragment ogródka oddzielony od Alei Ujazdowskich budynkiem Sądu Apelacyjnego.</i>	Jakie zwierzęta obejmują chłopcy?
5	<i>Kamienica Mikołaja Szelechowa. Zbudowana w 1904 r. według projektu Stanisława Grochowicza w stylu eklektycznym z elementami secesji. Łączyła w sobie cechy czynszówki i rezydencji.</i>	Kim był Mikołaj Szelechow?
6	<i>W tym miejscu działacze „Solidarności Walczącej” w kolejną rocznicę powstania węgierskiego rozwiesili transparent, przywołując wydarzenia z 1956 na Węgrzech. Ten gest był dowodem umiłowania wolności przez oba narody – polski i węgierski.</i>	Kiedy rozwieszono ten transparent?
7	<i>Willa Anieli Bławackiej powstała w 1853 r. według projektu Juliana Ankiewicza. Następnie w 1876 r. nowi właściciele - Państwo Sobańscy, a przede wszystkim hrabina Emilia z Łubieńskich Sobańska, przebudowali willę w pałacyk.</i>	Jaki napis zamieszczono nad rzeźbą o cudownym rozmnożeniu chleba?
8	<i>Pałac Sobańskich Al. Ujazdowskie 13. 1876 wg. proj. Leandra Marconiego dzięki właścicielce hrabinie Emilii Łubieńskiej. Pałacyk neorenesansowy z tarasem. Przed pałacem posąg – kopia Dawida Donatella. Obok południowo – wschodniego narożnika pałacu dąb szypułkowy, obwód 320 m, wys. 25 m.</i>	Jakie zwierzę znajduje się na tarczy herbowej znajdującej się przy bramie wjazdowej?
9	<i>W tym budynku w latach 1945 – 1954 mieściło się Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego. Pamiątkową tablicę ufundowała Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, zlikwidowana w 2016 r. Jej obowiązki przejął Instytut Pamięi Narodowej.</i>	W którym roku ROPWiM zawiesił tu pamiątkową tablicę?
10	<i>Pomnik Romana Dmowskiego (działacza niepodległościowego polityka, ministra spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej w 1923, posta na Sejm Ustawodawczy RP współzałożyciela Narodowej Demokracji) Pięciometrowy posąg z brązu przedstawia polityka trzymającego w lewej ręce akt traktatu wersalskiego, a w prawej kapelusz. Na cokole widnieje fragment cytatu z dzieła Dmowskiego „Myśli nowoczesnego Polaka” z 1903 r.</i>	Jak brzmi dokończenie myśli: „Jestem Polakiem więc...”?
11	<i>Zespół 61 różnych głazów narzutowych przy kawiarni Rozdroże. Głazy przywleczone zostały z dalekiej Skandynawii przez lodowiec kontynentalny, który przed około 130 tysiącami lat, u schyłku przedostatniego na ziemiach polskich zlodowacenia środkowopolskiego, wycofał się ostatecznie z terytorium dzisiejszej Kotliny Warszawskiej.</i>	Z ilu boków składa się „klomb” przy największym z głazów? (przed restauracją Rozdroże)
12	<i>„Niezapomniany felietonista, kompozytor i pisarz Stefan Kisielewski wywinął figla. Nie pozwala nam chodzić przez środek skweru swojego imienia w stronę Zamku Ujazdowskiego. A wszystko przez drzewo - klon pomnik przyrody” (fragment artykułu Dariusza Bartoszewicza z 7 III 2013 r.)</i>	Jaką nazwę nosi ten pomnik przyrody?

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (8/W/18)

PK	Opis	Pytania
13	Rzeźba „Gladiator” Piusa Wielońskiego z 1880 r. ofiarowana miastu przez Emanuela Bułhaka.	Jakie zwierzę przedstawione jest w przodzie pasa gladiatora?
14	Rzeźba „Perseusz” Theodora Gruyere’a z 1879 r.	Ile węży okalała głowę meduzy?
15	Jedno z 10 kamiennych poidelek ustawionych w Warszawie w 1936 r. z okazji 50-lecia istnienia wodociągów warszawskich.	Z ilu otworów wypływa woda z poidelka?
16	Pomnik Ignacego Jana Paderewskiego autorstwa Michała Kamieńskiego.	Gdzie w czasie II wojny ukryto pomnik Ignacego Jana Paderewskiego?
17	Rzeźba „Ewa” Edwarda Wittiga z 1911 r.	Którą rękę kobieta trzyma nad głową?
18	Zespół tablic pamiątkowych na Skwerze L. Strehla.	Ilu rannych żołnierzy przyjął we wrześniu 1939 r. Szpital Ujazdowski? Co się stało z cmentarzem w 1951 r.?
19	Głaz poświęcony Stanisławowi Jachowiczowi – poecie, działaczowi charytatywnemu i czołowemu polskiemu bajkopisarzowi.	Kogo miłował?
20	Rzeźba „Kompozycja” wykonana z wapienia przez Tadeusza Siekluckiego, odsłonięta w 1976 r.	Ile latarni ustawiono przy rzeźbie? (do 10 m)
21	Tablica informacyjna dot. Parku Ujazdowskiego.	Kto był autorem projektu Parku Ujazdowskiego? W którym roku uroczyste otwarto dla publiczności Park Ujazdowski?

Zdjęcia do dopasowania do wybranych PK z zakresu 13-21:

Odpowiedzi należy przestać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły trasę TRInO.

trino.pttk.pl